

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Damiana Karwali

pt. Unijna regulacja przekazywania danych osobowych do państw trzecich:
pomiedzy podejsciem terytorialnym a organizacyjnym

1. Wstepna prezentacja	1
2. Zalety pracy	3
3. Kwestie dyskusyjne	4
4. Uwagi merytoryczne.....	6
5. Uchybienia formalne	7
6. Ocena koncowa.....	9

1. Wstepna prezentacja

Rozprawa doktorska Pana mgr Damiana Karwali pt. *Unijna regulacja przekazywania danych osobowych do państw trzecich: pomiedzy podejsciem terytorialnym a organizacyjnym*, napisana pod kierunkiem naukowym promotora Pana dra hab. Pawła Fajgielskiego, prof. KUL, w Katedrze Prawa Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (Lublin 2017), stanowi dogłębna analizę ważnego problemu prawa ochrony danych osobowych jakim jest ich międzynarodowy przepływ poza granice Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

1. Tytuł rozprawy - *Unijna regulacja przekazywania danych osobowych do państw trzecich: pomiedzy podejsciem terytorialnym a organizacyjnym*, wskazuje na jedno z kluczowych i niedostatecznie zbadanych zagadnień w zakresie prawnych aspektów transferu danych osobowych jakim jest ich technologicznie skomplikowany i prawnie zawity przekaz do państw nie będących członkami Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
2. We wstępie Autor zawęża zakres swych zainteresowań badawczych do operacji transferu danych o charakterze komercyjnym, mieszczących się w zakresie objętym regulacją dyrektywy 95/46/WE w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych, pozostawiając bez rozpoznania przekazy danych

osobowych, które związane są m.in. z bezpieczeństwem publicznym (bezpieczeństwem państwa), obronnością, czy działalnością państwa w obszarze prawa karnego.

3. Autor w sposób niezwykle zrównoważony sygnalizuje nadzieje i obawy związane z podejmowaniem działań pozwalających na zapewnienie, że; *prawa unijnych obywateli – w tym ich prawo do prywatności oraz ochrony ich danych osobowych – będą przestrzegane, bez względu na to gdzie (w jakiej lokalizacji) dane ich dotyczące są przetwarzane* (s.13). Jednocześnie nie unika on wyrażania własnego stanowiska w powyższych kwestiach.
4. Przyjęty tytuł pracy ma uzasadniać szczególne znaczenie, kwestii związanych z ponadgranicznym przekazywaniem danych osobowych w aspekcie normatywnym, w szczególności w *kontekście unijnej reformy prawa ochrony danych osobowych, jak również dla praktyki obrotu gospodarczego* (s.13). Sformułowanie tytułu sugeruje związek pracy ze skomplikowanymi procesami natury globalnej, rozpoznawanymi dziś m.in. przy zastosowaniu teorii złożoności.
5. Autor jak sam zaznacza, poszukuje rozwiązania optymalnego pomiędzy nieskrępowanym przekazywaniem danych ponad granicami państw i możliwością dostępu do tych danych bez względu na ich lokalizację, a zapewnieniami unijnymi o właściwym zabezpieczeniu prywatności obywateli państw członkowskich.
6. Praca uzupełnia braki w polskiej doktrynie prawa, która zasadniczo ograniczała się do omawiania transgranicznego transferu danych osobowych jedynie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, pomijając przepisy unijne w tym dyrektywę 95/46/WE. W istotnym stopniu uzupełnia ona także literaturę europejską poprzez uwzględnienie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych.
7. Według zapewnień autora podstawowym celem badań zaprezentowanych w pracy było przeprowadzenie analizy praktyki przekazywania danych do państw trzecich, opartej na dwu przeciwstawnych podejściach – terytorialnym i organizacyjnym. Natomiast szczegółowymi celami pracy była m.in. próba rozstrzygnięcia wątpliwości definicyjnych i systematyzacja instrumentów wspierających przekazywanie danych osobowych.
8. Tezą pracy jest twierdzenie, że; *będące zasadą na gruncie dyrektywy 95/46/WE podejście terytorialne oraz związana z nim ocena adekwatności państw trzecich, powinny zostać utrzymane na gruncie nowych unijnych ram prawnych*. Autor trafnie zastrzega, że; *Jednocześnie utrzymane, jak również dodatkowo wzmocnione i rozbudowane powinny zostać te instrumenty wspierające operacje transgranicznego transferu danych, które swój rodowód mają w*

podejściu organizacyjnym. (s.14) Analizy przeprowadzone w pracy w pełni potwierdziły powyższe tezy.

9. Podstawową metodą zastosowaną w pracy była metoda formalno-dogmatyczna właściwa dla analiz teoretyczno-prawnych. Pewne zastosowanie też znalazła metoda historyczno-porównawcza, Zastosowanie natomiast w pracy innych metod, chociaż byłoby wskazane, to jednak istotnie musiałyby zwiększyć jej rozmiary.
10. Rozprawa zawiera Wstęp, Zakończenie, 5 logicznie usystematyzowanych i merytorycznie powiązanych rozdziałów obejmujących od 6-10 podrozdziałów. Znajduje się w niej 1098 przypisów i liczy 387 stron. Pracę uzupełnia ją bogate wykazy źródeł wraz z aktami prawnymi prawa międzynarodowego (3), unijnego (32) i polskiego (5), aktów prawnych innych państw (21) orzecznictwa (12), dokumentów (57), literatury - zwłaszcza anglojęzycznej (158) oraz innych źródeł (98).
11. Praca została sporządzona według stanu prawnego na dzień 1 sierpnia 2017 roku, z uwzględnieniem postulowanych i projektowanych zmian.

2. Zalety pracy

Rozprawa doktorska magistra Damiana Karwali zasługuje na uznanie pod wieloma głęboko merytorycznymi względami;

1. Praca zawiera nowatorskie zaprezentowanie unijnej regulacji transgranicznego przekazywania danych osobowych, oparte o podział uwzględniający rozróżnienie tzw. podejścia terytorialno-geograficznego (ang. *territorial-based approach*) oraz tzw. podejścia organizacyjno-podmiotowego (ang. *organizational-based approach*). W ramach pierwszego podejścia warunkiem eksportu danych jest przede wszystkim adekwatność lub równoważność ochrony w miejscu docelowym. Z kolei w ramach podejścia organizacyjnego transfer danych opiera się na umowach między podmiotowych.
2. Praca omawia transferowe regulacje ochronne w większości w oparciu o źródła zagraniczne, w tym literaturę obcą, unijne akty prawne oraz orzecznictwo UE co sprawia, że na polskim gruncie prawniczym jest dziełem unikalnym, a zarazem miarodajnym w odniesieniu do jej tematu, którego nie sposób nawet wstępnie zaprezentować znając jedynie akty prawa polskiego i polskojęzyczną literaturę przedmiotu.
3. W pracy widoczne jest bogate i długotrwałe doświadczenie autora zdobyte, jak sam twierdzi podczas realizacji projektów dotyczących transferu danych osobowych do państw trzecich.

4. Oprócz uregulowań unijnych Autor przywołuje rozwiązania z wielu innych państw całego świata, tj.: Nowa Zelandia, Andora, Kanada, Izrael, Argentyna, Rosja, Albania, Wyspy Owcze, Dania, Senegal i wiele innych.
5. Zagadnienia ponadgranicznego przekazywania danych osobowych zostały przedstawione w sposób wyczerpujący oraz według merytorycznej i czasowej chronologii. Autor precyzyjnie omawia poszczególne przypadki i warianty przekazywania danych osobowych, począwszy od kwestii definicyjnych, przez poszczególne akty normatywne i orzeczenia dotyczące tej praktyki, aż po proponowane przyszłe rozwiązania.
6. Autor nie ogranicza się do analiz formalno-prawnych, ale również dotyka kwestii techniczno-informatycznych jak np. odnoszących się do specyfiki działania sieci i transferu danych przy jej zastosowaniu.
7. Cennym elementem pracy są licznie przytaczane terminy anglojęzyczne odnoszące się do problematyki transferu danych osobowych, przybliżające nieobeznanemu czytelnikowi specyfikę język unijnych i międzynarodowych regulacji, np. *onward transfers*, *adequacy findings*, *model contractual clauses*, *binding corporate rules*, *onward transfers*, itp.
8. Praca chociaż obszerna została napisana w sposób zwarty i nie zawiera zbędnych zagadnień, Stanowi wyczerpujące i kompletne omówienie wszystkich kwestii prawnych, składających się na ponadgraniczne przekazywanie danych osobowych.
9. Twierdzenia formułowane w treści pracy zostały bardzo dobrze udokumentowane, w przytaczającej większości poprzez odwołania do obcojęzycznej literatury.
10. Przy okazji głównego tematu pracy dotyczącego przekazywania danych osobowych do państw trzecich, Autor dopracował, także szereg szczegółowych i istotnych zagadnień, niedookreślonych na polskim gruncie, tj. umowy transferowe (s.141 i nast.).
11. Na uznanie zasługuje umiejętne rozmieszczenie materii przedmiotu, nie tylko pomiędzy rozdziały podrozdziały i paragrafy, ale również pomiędzy tekstem głównym a przypisami, w których zamieszczone zostały liczne konieczne dookreślenia i wyjaśnienia,

3. Kwestie dyskusyjne

W rozprawie mgr Damiana Karwali, jak w każdej pracy tego rodzaju musiały znaleźć się kwestie dyskusyjne, wskazujące na wagę podejmowanych zagadnień i formułowanych wniosków;

1. Autor zauważa problem zapewnienia i utrzymania przez państwo suwerenności informacyjnej, której jednym z przejawów jest

sprawowanie kontroli nad wszelkiego rodzaju informacjami i danymi, nie tylko danymi osobowymi, które są przetwarzane w granicach państwa, i które mogą być przekazywane poza nie. (s.21) Jednakże nie precyzuje on bliżej tego kluczowego (w dobie internetu) zagadnienia jakim jest suwerenność informacyjna państwa.

2. Można byłoby oczekiwać od Autora szerszego uwzględnienia założeń natury ogólnej dotyczących prywatności, na których opierają się regulacje unijne, międzynarodowe, krajowe i obce, ale spowodowałoby to, że praca i tak obszerna stałaby się jeszcze bardziej obszerna. Tym niemniej Pamiętać należy, że każdą regulację poprzedzają mniej lub bardziej uświadomione i sprecyzowane założenia filozoficzne. Jak pisał w swoich lubelskich wykładach z filozofii prawa Jerzy Kalinowski, każda wypowiedź na temat prawa zawiera całą filozofię prawa. Jej uświadomienie pozwala na uniknięcie wielu nieporozumień i wyeliminowanie ewentualnych sprzeczności.
3. Można się zastanawiać czy Autor wystarczająco łączy prawo do ochrony danych osobowych z prawem do ochrony dóbr osobistych, co oznacza, że jego analizy zamykają się w dość hermetycznym obszarze. Sprawia to, że praca będzie wykorzystana jedynie przez niezwykle wąskie grono specjalistów i nie znajdzie szerszego zastosowania. W praktyce bowiem jesteśmy bezsilni wobec faktu utraty jakiegokolwiek kontroli nad dysponowaniem przez podmioty prywatne i publiczne naszymi danymi osobowymi, co nie pogłębia zaufania do środowiska cyfrowego.
4. Jako merytoryczne podsumowanie słusznie Autor przywołuje dyskusyjne zdanie Ch. Kunera, który *ilustruje napięcia pomiędzy oczekiwaniem wysokiej ochrony operacji transferów danych w prawie UE a iluzją ochrony w praktyce*.¹ *Rozstrzygnięcie TSUE jest bowiem przykładem takiej interpretacji przepisów prawa, która – trzymając się sztywno litery prawa – potwierdza jedynie iluzję zapewnienia odpowiedniej ochrony (tj. danych osobowych) w praktyce. Iluzja ta, zdaniem Ch. Kunera, utrzymywana jest w unijnym prawie, a polega ona na tworzeniu wrażenia, iż prawo to jest w stanie zapewnić „efektywną ochronę unijnych danych osobowych transferowanych w skali świata (...). Jest to piękna iluzja, przynajmniej w oczach Europejczyków, ponieważ zakłada ona istnienie świata, w którym unijne prawo ochrony danych ma wymiar globalny; gdzie działania podejmowane przez zagraniczne służby specjalne związane z dostępem do danych Europejczyków odpierane są dzięki wykorzystaniu takich mechanizmów jak klauzule kontraktowe; gdzie krajowe [unijne – D.K.] organy nadzorcze nadzorują Internet i tłumią próby nadużycia danych pochodzących z UE*". S.342 Szkoda jednak, że Autor nie wyciąga więcej wniosków z powyższego - niezwykle doniosłego cytatu.

¹ Ch. Kuner, *Reality and Illusion...*, s. 1.

4. Uwagi merytoryczne

Obok wielu cennych spostrzeżeń i trafnych stwierdzeń, w pracy można dostrzec nieliczne i małoistotne niedomagania w jej treści;:

1. Autor kilkakrotnie wspomina o głośnym i znamienym kazusie Edwarda Snowdena, ale nie ustosunkowuje się do niego, mimo, że w sposób bezpośredni dotyczy on nieograniczonego transferu danych ponad granicami (s.22).
2. Nie wiemy jednoznacznie - czy Autor zgadza się z cytowanym przez siebie twierdzeniem, że; *regulacja ponadnarodowego przepływu danych ma swe źródło w zasadzie terytorialności prawa krajowego, oraz związanym z tym ryzykiem utraty kontroli nad wykorzystaniem danych po opuszczeniu przez nie granic państwa* (s.22). Autor nie opisuje jak przebiega utrata znaczenia terytorium dla współczesnych gospodarek i administracji oraz pewności i egzekwowalności prawa.
3. Autor wskazuje na prawne, polityczne i faktyczne powody podjęcia reformy unijnych ram prawnych w zakresie danych osobowych. (S.241 i nast.). Nie wyjaśnia on jednak niektórych pojęć którymi się posługuje tj. państwo upadłe – s.93.
4. Postawić należy pytanie - czy w następstwie podejmowanych działań regulacyjnych w UE rzeczywiście wzmocnieniu ulega zaufanie do usług cyfrowych i przetwarzania danych osobowych, oraz zwiększenie bezpieczeństwa takich usług i danych, o czym Autor pisze na stronie 240.
5. Autor niestety nie komentuje licznych deklaracji unijnych, które domagają się tego wobec ich niewielkiej skuteczności, zwłaszcza gdy pisze, że; *Zgodnie ze strategią Komisji, „jednolity rynek cyfrowy to przestrzeń w której zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, a obywatele i przedsiębiorstwa mogą bez przeszkód i na zasadach uczciwej konkurencji uzyskać dostęp do usług on-line lub je świadczyć. W takiej przestrzeni zagwarantowany jest również wysoki poziom ochrony konsumentów i danych osobowych, niezależnie od obywatelstwa, lub miejsca zamieszkania. Wprowadzenie jednolitego rynku cyfrowego pomorze europejskim przedsiębiorstwom rozwijać działalność w skali globalnej, co zapewni Europie utrzymanie pozycji światowego lidera gospodarki cyfrowej.”* S.241 Jak na razie przecież Europa nie zajmuje pozycji takiego lidera.
6. Pewien niedosyt budzi brak rozwinięcia uwarunkowań faktycznych i społecznych w zakresie ochrony danych osobowych a w tym transgranicznego ich transferu, jak sam autor wskazuje (w szczególności związanych z rozwojem Internetu i nowoczesnych środków komunikacji), zmiany społeczne jak również postępująca globalizacja wymagająca przepływu coraz większej ilości informacji w skali europejskiej oraz wymiarze globalnym (S.242). Autor

ogranicza się jedynie do wyliczenia niektórych rozwiązań nieznanych jeszcze w latach dziewięćdziesiątych, tj. smartfony, usługi chmurowe, czy big data. Czy wystarczające są ogólnikowe postulaty w zakresie: wzmocnienia pozycji osób których dane dotyczą, zwiększenia odpowiedzialności administratorów danych oraz umocnienia pozycji organów nadzorczych, w sytuacji kiedy dominuje technologia faktów dokonanych, tj. niekontrolowana społecznie i politycznie technologia przełamuje i niweczy wszelkiego rodzaju zabezpieczenia ochronne i obronne.

7. Wobec polityki faktów dokonanych wynikającej z braku należytej kontroli nad technologią, nie wiemy w jaki sposób np., realizowane miałyby być prawo do bycia zapomnianym (ang - *right to be forgotten*, o którym Autor wspomina na s.245, przy okazji ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

5. Uchybienia formalne

Drobne potknięcia formalne, typowe dla większości prac naukowych tego rodzaju, które w żadnym stopniu nie wpływają na końcową jej ocenę to:

1. Zamiast „w tym realiach” winno być „w tych realiach” - s.14, zamiast „przetawienie” winno być „przedstawienie” - s.15, zamiast „nie typowych” winno być „nietypowych” - s.17. zamiast „w wymiarze ekonomicznych” winno być „w wymiarze ekonomicznym” - s.23, zamiast „wbrew tego co można” winno być „wbrew temu co, - s.24, zamiast „niekorzystanie” winno być „niekorzystnie” - s.25, zamiast „zastąpienie lub zmianę” winno być „zastąpienia lub zmianę” - s.29, zamiast „rozwiązana” winno być „rozwiązania” - s.38, zamiast „państw” winno być „państw” - s.46, zamiast „osobowym w Internecie” winno być „osobowych w Internecie” - s.52, zamiast „z państwem krajowym” winno być „z prawem krajowym” - s.65, zamiast „tzw. do państw trzecich” winno być „tzn. do państw trzecich” - s.84, zamiast „*the reality od processing*” winno być „*the reality of processing*” - s.87, zamiast „włącznie” winno być „wyłącznie” - s.87, zamiast „ich ich poprawiania” winno być „ich poprawiania” - s.95, zamiast „na swoistym” winno być „o swoistym” - s.100, zamiast „jedną” winno być „jedną” - s.106, , zamiast „przetwarzana” winno być „przetwarzania” - s.107, zamiast „odnoszące się określonych” winno być „odnoszące się do określonych” - s.117, zamiast „Departament Transportu” winno być „Departamentu Transportu” - s.122, zamiast „kładzie się na analizę” winno być „kładzie nacisk na analizę” - s.125, zamiast „m.in. takimi” winno być „m.in. z takimi” - s.128, zamiast „przy czy wydaje, że” winno być „przy czym wydaje się, że” - s.130, , zamiast „klauzulami umownym zatwierdzonymi” winno być „klauzulami umownymi zatwierdzonymi” - s.138, zamiast „operacji transfrowych” winno być „operacji transferowych” - s.143,

zamiast „umowom transferowych zgodnym” winno być „umowom transferowym zgodnym” – s.145, zamiast „organizacji biznesowym” winno być „organizacji biznesowych” – s.153, , zamiast „poddane została” winno być „poddane zostały” – s.154, zamiast „dochodzi o istotnego” winno być „dochodzi do istotnego” – s.167, zamiast „utrcił byt prawny” winno być „utracił byt prawny” – s.168, zamiast „OEG” winno być „EOG” – s.169, zamiast „wystarczające przesłanki” winno być „wystarczającej przesłanki” – s.174, zamiast „w modelowych klauzul” winno być „z modelowych klauzul” – s.175, zamiast „zgodnie wymogami” winno być „zgodnie z wymogami” – s.175, zamiast „było jest jednak” winno być „było jednak” – s.176, zamiast „decyzji Komisja” winno być „decyzji Komisji” – s.179, zamiast „konstrukcja oparte” winno być „konstrukcje oparte” – s.180, zamiast „ponadgranicze przekazywanie” winno być „ponadgraniczne przekazywanie” – s.183, zamiast „reguły korporacyjnych” winno być „reguły korporacyjne” – s.184, zamiast „mogą być realizować” winno być „mogą być realizowane” – s.189, zamiast „uprawnienia do zatwierdzenia” winno być „uprawnień do zatwierdzenia” – s.194, zamiast „rozwiązanie, zgodnie z” winno być „rozwiązania, zgodnie z” – s.203, zamiast „w prawie państw członkowskim” winno być „w prawie państw członkowskich” – s.208, zamiast „wiązących korporacyjnych” winno być „wiązących reguł korporacyjnych” – s.208, zamiast „zwolnienia spod obowiązku” winno być „zwolnienia z obowiązku” – s.211, zamiast „państw członkowskim” winno być „państw członkowskich” – s.218, zamiast „przez innych organ” winno być „przez inny organ” – s.218, zamiast „wyjątkowo „pojemy”” winno być „wyjątkowo „pojemny”” – s.219, zamiast „istotnego przededefiniowanie celów” winno być „istotnego przededefiniowania celów” – s.220, zamiast „którego znacznie wykracza” winno być „którego znaczenie wykracza” – s.220, zamiast „bowiem standardowej klauzule” winno być „bowiem standardowe klauzule” – s.221, zamiast „w większość państw” winno być „w większości państw” – s.221, zamiast „określenia kształtu (kształtu) BCR” winno być „określenia kształtu BCR” – s.222, zamiast „dyrektywy dyrektywy 95/46/WE” winno być „dyrektywy 95/46/WE” – s.225 – 2 razy, zamiast „do państw trzeciego” winno być „do państwa trzeciego” – s.230, zamiast „podmiotu, która kieruje” winno być „podmiotu, który kieruje” – s.235, zamiast „przemawiać miałyby to” winno być „przemawiać miałyoby to” – s.235, zamiast „przekazywania państw trzecich” winno być „przekazywania państw trzecich” – s. ,238, zamiast „prawo każdej osoby od ochrony” winno być „prawo każdej osoby do ochrony” – s.241, zamiast „w ramach Rady EU” winno być „w ramach Rady UE” – s.247, zamiast „zasady rozliczności” winno być „zasady rozliczalności” – s.255, zamiast „gdyby oceniane miały byty ponownie” winno być „gdyby oceniane miały być ponownie” – s.271, zamiast „wiązących reguły korporacyjnych” winno być „wiązących reguł korporacyjnych” – s.274, zamiast „w szczególności uzyskanie danych” winno być „w

- szczegółności uzyskania danych” – s.272, zamiast „proponowane pierwotne przez” winno być „proponowane pierwotnie przez” – s.293, zamiast „która można kwalifikować” winno być „którą można kwalifikować” – s.295, zamiast „przez dostępem” winno być „przed dostępem” – s.330, zamiast „uzyskałby charakter” winno być „uzyskałaby charakter” – s.302, zamiast „lub pomiotom przetwarzającym” winno być „lub podmiotom przetwarzającym” – s.307, zamiast „każde zadać pytanie” winno być „każe zadać pytanie” – s.337, zamiast „Korzystanie należy ocenić” winno być „Korzystnie należy ocenić” – s.338 i 339 – 3 razy, zamiast „wiązących reguły korporacyjnych” winno być „wiązących reguł korporacyjnych” – s.340, zamiast „podmiotu, którzy przetwarzał” winno być „podmiotu, który przetwarzał” – s.341, zamiast „zmniejszą są częstotliwość” winno być „zmniejszą są częstotliwość” – s.342, zamiast „TSEU” winno być „TSUE” – s.346, zamiast „uważanie odczytany” winno być „uważnie odczytany” – s.347,
2. Omyłki merytoryczne: zamiast „niemieckim stan Hessen” winno być „niemieckim landzie Hessen - s.31.
 3. Wydaje się, że rzeczownik „internet” lepiej pisać z małej litery, gdyż w pracy odnosi się generalnie do całej globalnej infrastruktury informacyjnej, a nie tylko jej części zwanej Internetem z dużej litery.
 4. Skoro Autor tak precyzyjnie opracował wykaz skrótów, to mógłby jeszcze dodać inne używane przez siebie, jak np. skrót ang.

6. Ocena końcowa

Praca dowodzi, że autor perfekcyjnie opanował zagadnienia praktyczne i kwestie teoretyczne transgranicznego przepływu danych osobowych, w ramach których porusza się swobodnie oraz dobrze zna stan europejskiego, a nawet światowego orzecznictwa i piśmiennictwa w tym zakresie.

Praca została skonstruowana całkowicie poprawnie, jest napisana w sposób zwarty, nie zawiera tzw. kwestii pobocznych, została dobrze udokumentowana, oparta na bogatej literaturze zagranicznej oraz osadzona w nauce prawa i praktyce prawnej.

Od strony warsztatowej praca została przygotowana poprawnie. Autor wykorzystał różne rodzaje źródeł tradycyjnych i elektronicznych oraz trafnie dobrał literaturę. Drobne potknięcia literowe nie mają żadnego wpływu na ostatecznie pozytywną ocenę rozprawy.

Rozprawa doktorska Pana magistra Damiana Karwali pt. *Unijna regulacja przekazywania danych osobowych do państw trzecich: pomiędzy podejściem terytorialnym a organizacyjnym*, zdecydowanie spełnia wymogi określone przepisami ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz może stać się podstawą dla przeprowadzenia dalszych etapów postępowania w przewodzie doktorskim.

